

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Les publicacions que fan terrejar

Heu's aquí un fet que per nosaltres té més importància que l'abaratiment de les subsistències: la suspensió de la premsa pornogràfica. No s'ha donat gaire transcendència a aquesta suspensió i nosaltres creiem que en té molta. En passar davant d'un quiosc havieu de fixar l'esguard lluny per no topar amb aquelles publicacions immundes que eren exposades impunement. La majoria dels lectors era gent jove. I ara dieu-me: què en podem esperar d'una joventut que entenebria la seva intel·ligència i exarcervava les passions fent solcar el pensament pels mars tempestejats de la lascívia? Calia, doncs, que fossin suspeses unes publicacions innobles que feien terrejar l'esperit dels homes.

Quan unes doctrines són exposades noblement i no són contràries a la dignitat humana, si són equivocades es poden impugnar respectuosament, però a la pornografia no se li pot dar belligerència. Els immorals han d'ésser apartats de la societat com els mals infecciosos. Amb la immoralitat no s'admet ni el diàleg.

Els diaris pornogràfics no es combaten publicant periòdics que expandeixin bones doctrines, car els que estan donats a les lectures dolentes no en llegeixen mai de bones. No hi ha, doncs, altre recurs que extirpar amb violència el mal i fer-li impossible la vida. Encara que al costat d'una fruita podrida n'hi poseu cent de bones, no aconseguireu que aquella esdevingui bona, sinó al contrari que poseu en perill les que estan en bon estat.

Si volem que la nostra joventut no es perverteixi llegint revistes immundes, cal que aquestes siguin perseguides amb ardidesa i coratge.

No trobaríeu natural que les autoritats prohibissin la venda d'articles tòxics que ens anessin matant lentament? Per què, doncs, no hem de trobar també natural que es prohibeixi la venda d'aquelles publicacions que van matant lentament l'espiritualitat de la nostra joventut? És que no hem de donar més importància a l'esperit que a la matèria? Si no volem que emmalalteixi el nostre cos, perquè no hem de voler també que no emmalalteixi la nostra ànima?

Si desgraciadament hi ha avui tan materialisme no l'accentuem publicant periòdics que pleguen les ales del nostre esperit i ens fan terrejar. Protegim la premsa noble que defensa la veritat i la justícia, enarborant la bandera flamejant del cristianisme, i combatem aquella que ens enfonsa en la pols de la terra.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El fet més ressonant de la present setmana ha estat la dissolució per R. D. de tots els Ajuntaments d'Espanya, substituint-los per altres constituïts, *ipso facto*, pels Vocals Associats, nomenant aquests el respectiu alcalde.

L'efecte causat sols pot comparar-se amb el que ocasionà el Cop d'Estat del 13 de setembre.

Això solament ja indica l'extrema gravetat d'aquesta mida. Aplaudiments? Censures? N'hi ha per tots els gustos.

La immensitat dels interessos afectats, els naturals perills de tal acord, la seva insospitada realització, la seva incalculable transcendència, han donat lloc a tota mena de comentaris i d'auguris.

Qui creu que per a anorrear el caciquisme la mida presa era indispensable; qui estima que no és convenient, ni moral, que paguin els justos pels pecadors; qui pondera els danys irreparables que tal *cop d'Estat nou* ocasionarà a la vida municipal sense conseguir l'anorreament del caciquisme perquè ell té les seves arrels a Madrid; qui s'entreté en burlar-se de les aptituds dels flamants alcaldes i regidors; qui no vol pendre seriosament aquesta disposició... Tothom, però, no parla d'altra cosa. Menys mal si després d'una ventada que s'ho emporta tot, la pluja fecundant i sanitosa d'oportunes i sàvies disposicions cau suauement i profitosament sobre els camps erms i assedegats dels municipis, tal com s'anuncia...

El procés dels assassins d'En Dato, una de les vergonyes més aclaparadores de la justícia històrica, voldria tothom que es fes seriosament com el procés dels assaltants de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, que demostrà que quan es vol es fa justícia.

Ara, després de dos anys, que ningú comprèn per què han transcorregut (encara que alguns ja ho saben prou bé....), el procés d'En Dato torna a la boca, i repugna.

Amb dos anys que han tigit els amics dels assassins per a preparar els paranyes, i les campanyes de premsa i de mítings aquí i a l'estranger, per a emmetzinar o desorientar l'opinió pública,

el procés esdevé desplaçat, emboirat, adulterat, posant en perill la tranquil·litat pública.

Sortosament ara no són de tèmer a Espanya els horrors i les infàmies de la "campanya pro-Ferrer". Però fora d'Espanya, a França especialment la "campanya pro-Dato" es desenrotlla amb les mateixes virulències que l'altra. I preguntem nosaltres: permeteria el govern francès que canviats els papers a Espanya s'insultés a la seva nació i a les seves més sagrades institucions, i als seus homes representatius més honorables, com ara s'està fent a França?

ESPANYA ENFORA

Itàlia, una volta atesa per Grècia, abandona Corfú.

A Fiume, aprofitant una petita crisi de govern, Mussolini s'apodera de la direcció de la ciutat i està en negociacions amb Yugoèsllàvia per arranjar aquest afer donant-li compensacions. Val a dir que els dos afers que per moments provocaven dos estats de guerra latents a Europa, han estat virtualment solucionats; com ho ha estat el de Turquia completament, mercès a la evacuació de Constantinoble i els Estrets pels Aliats, d'acord amb el tractat de Laussana.

No pot dir-se el mateix de la qüestió de les reparacions. Anglaterra, en veure's vençuda per En Poincaré (llàstima d'home que no tingui un poc de flexibilitat i més ponderació!) optà per demanar-li perdó i fer-li altra volta costat, refent l'Entente... en quant això és ara possible.

Però la capitulació d'Alemanya altra volta sens condicions, no ha desarmat als francesos. Poincaré multiplica els seus discursos setmanals repetint fervorosament, patriòticament si es vol, el *Debenda Germania*, que la premsa francesa repeteix amb el mateix braó, omplint-ne tot el món d'aquest espantós crit de guerra.

J.

**Els bons amics de CATALUNYA SOCIAL
divulguen i propaguen el nostre setma-
nari i busquen subscriptors**

AQUIETEM LES PASSIONS

La gent no s'adona de la transcendència dels moments actuals. La majoria es fixa únicament en els fets anecdòtics de la dictadura militar i no sap entrellucar les seves conseqüències. Nosaltres creiem que en aquests moments és quan hauria de sentir-se la veu de s homes representatius que dirigeixen grans sectors d'opinió. Quan la premsa torni a recobrar la seva llibertat es comentaran els fets actuals, però llavors no tindran cap importància, car *a posteriori*, tot-hom és profeta. Haurien, doncs, d'ésser permesos els judicis respectuosos sobre la situació actual. Alguns homes clarividents podrien amb la llum de la seva intel·ligència destriar les ombres i assenyalar la ruta que cal seguir. Naturalment que no ha d'ésser permesa l'obra negativa i destructora d'aquells que passen la vida fent obra protestària, però seria d'una gran utilitat obtenir la col·laboració dels homes de reconeguda capacitat i cultura.

Les coses humanes poden ésser discutides. L'error més gran és voler convertir en dogmes intangibles les qüestions opinables. Hi

ha una infinitat de coses a la vida que si fossin discutides serenament, fredament, els defensors i els impugnadors arribarien a entendre's. Ara no volen ni acceptar el diàleg perquè consideren intangible allò que és passatger i efímer com totes les coses humanes. Trobareu homes que defensen amb gran vehemència els seus ideals i que no toleren que els altres també defensin els seus. Si els dieu que també teniu dret a enarborar la vostra bandera, us diran que ells posseeixen la veritat absoluta i que no permeten que ningú els contradigui. Estem en uns moments de gran passió. Recordem-nos tots que mai les passions han portat la pau i la tranquil·litat als pobles. Cada dia els homes es van renovant i, per tant, no cal fer-se la il·lusió que el nostre criteri prevaldrà a través del temps. Si som a dalt, pensem que un dia o altre els homes que pugen ens empenyeran i ens faran caure. Després d'una tempestat el cel és més blau i el sol més refulgent. Tinguem seny i prudència i no oblidem que qui enfonsa o alça els pobles és Déu que els ha creat.

Al voltant de la sociologia cristiana

Segueix la resposta al Sr. Joan Torrent ()*

III

Per assaborir bé el valor de les irreverències, insults a eclesiàstics i persecució als sindicats nominativament catòlics, arribant fins a la descarada rebel·lió contra Prelats i a l'agressió material contra persones d'Església, que en l'article anterior hem vist que el Sindicat Lliure es permetia, és oportú evocar aquell "*Elogio de la sindicación cristiana*" on s'inveca al Dr. Arboleya, al cardenal Maffi i a Toniolo i a l'"*Esperit de Crist, Llum i Veritat del món*", publicat el 28 de novembre de 1920 al *Diario de Barcelona* (Propietat Brusi) pel senyor Lagúa Lliteras, escriptor d'apologètica i mística, i secretari d'acords

del Sindicat Lliure, de l'òrgan del qual "*Unión Obrera*" ha estat molt temps director, i sempre mestre d'estil. També cal tenir present aquell altre article: "*El Sindicalismo y los sociólogos, obispos y papas*", del 21 de desembre 1921, que a vostè, senyor Torrent, hauria omplenat d'alegria, tota vegada que l'autor esmentat, verb principal del Sindicat de que es tracta, s'amparava sota l'autoritat de tot l'estat major de la sociologia catòlica des de Paul Bureau al Cardenal Guisasa i des del Cardenal Maffi a Lleó XIII i Benet XV. Ara bé: com explica vostè, senyor Torrent, que una organització societària al davant de la qual hi han homes que creuen en la sociologia cristiana i que coneixen els seus capdills i

(*) Vegi's el número anterior.

que saben invocar, per a fer-se'n escut, l'autoritat dels Bisbes, Cardenals i Papes, ataquí i insultí i persegueixi a les organitzacions més adictes a la jerarquia eclesiàstica, els sindicats que no volen deixar el nom de catòlic, i escometi a les persones, i a les autoritats, que dits sindicats catòlics regeixen o patrocinen?

Vaig dir, en començar el precedent article que els fruits de l'arbre sindicalista catòlic, en aquesta terra, en ses branques no-confessional i confessional, eren "amargs i sagnants". Una escandalosa guerra civil entre obrers catòlics i entre eclesiàstics al Nord d'Espanya, és la collita, gens edificant ni moral ni cristiana, de la sembra de sociologia en terreny on la moral era ço que havia de sembrar-se. I si a Catalunya aquesta guerra civil no ha existit, és per la simplicitat, però més escandalosa encara, raó de que els nostres sindicats catòlics confessionals han demostrat en la sociologia catòlica una fe tan... *inquebrantable*, que ni al Sindicat Lliure ni al Sindicat Unic han posat l'obstacle més mínim. Però això serà el tema del meu vinent article.

Vostè dirà, senyor Torrent, si és o no amargant aquesta fructificació, collida allà on vostè havia admirat una "floració formosa". Però existeix un gust pitjor que el de fel, i és el gust de sang. I ara entrem a un capítol més seriós i greu d'aquesta trista però verídica història, l'objecte de la qual és el provar com sota la capa de la sociologia cristiana s'està duent a terme una obra terrible: la desmoralització i la descristianització efectives dels treballadors, obra de pecat, de violència i de mort.

Diu Cyril Van Overbergh que la fraseologia de despreci i desconsideració envers els patrons és una tradició socialista que pren origen en la teoria de la lluita de classes i que té per objecte inspirar als obrers l'audàcia de l'acció directa o indirecta. Ara veurà, senyor Torrent, alguns exemples de la literatura corrent d'aquests sociòlegs que saben tenir encesa una candela a Lleó XIII i dues a Carles Marx, i que infiltren als obrers i especialment als catòlics, l'esperit socialista de lluita de classes i "*l'audàcia de l'acció directa o indirecta*."

"Nosotros los Sindicalistas Libres queremos hacer resaltar que lo peor que existe encima de la tierra es la clase patronal. ¡Son egoístas, ambiciosos, contumaces!" "Duro como sus entrañas, negro como su conciencia." "Demuestran [uns patrons del ram de la Peleteria] una cerrilidad y una incultura pasmosas y unos sentimientos innobles, más crueles que el de los antiguos señores de horca y cuchillo." "Los que hoy se llaman patronos en vez de ser los defensores de los que están a sus órdenes son sus verdugos."

(Núm. 47, 8 feb. 1922, p. 4 i p. 2) (1) "Los cocodrilos lloran... Los chacales aullan... Los lobos buscan una oveja para hincar sus dientes... Eso es lógico, es natural; al fin son bestias. Peores que todos ellos son los burgueses que lloran como cocodrilos, aullan como chacales y buscan a la oveja para despedazarla", etc. (Núm. 65, 24 juny, 1922, p. 2). "*Los Calígulas harineros*. La burguesía del ramo de harinas de Barcelona, esa bestia cerril y sanguinaria... son la escoria, el detritus de la sociedad burguesa; no merecen más que el desprecio, un salivazo a la cara." (Núm. 68, 15 jul., 1922, p. 3). "*¡Sindicalistas! Cese la lucha fratricida! Guerra a la burguesía!*" és el títol d'un article del Núm. 114, 2 de juny 1923, quarta plana. En el text es torna a dir: "Guerra a la burguesía...! Mientras nos estamos asesinando mutuamente, los unos a los otros, la burguesía, única culpable de estos crímenes, se rie cínicamente y se embriaga como hienas que son, con la sangre derramada de las víctimas de uno y otro Sindicato."

Ço que és més indignador encara que aquest llenguatge foll en si mateix és: primer, considerar que això es predica a obrers, i especialment a joves obrers, ho i sabent que duen armes i que les armes no són les mans qui les dispara sinó el cervell. I, segon, que la literatura antipatronal és explotada... per a donar gust als lectors. "A los obreros no les interesan los cigarrillos egipcios, ni la crema Marie Brisard; les gusta más el tabaco fuerte y el anís triple". Això m'ho deia, des del Brusi antic, el citat senyor Lagüa Lliteras el 30 de juliol de 1921 enmig d'un diluvi d'insults personals que plogueren damunt meu perquè ja allavors havia senyalat jo, des de CATALUNYA SOCIAL, els estralls d'aquesta orientació funesta. Tristíssim proselitisme el d'aquests catòlics que parlen als obrers en *anarquista* per a atraure's els obrers. Que n'ha fet de mal aquest encant de "carn de burgès", mercat de concurrència on els diversos sindicalismes, i el *sindicalisme catòlic amb ells*, malden a veure qui donarà a la fera més "talls de patró!" Quina estranya concordància entre aquesta pruija d'imitar i sobrepassar els revolucionaris, i aquelles paraules de Toniolo dites sens dubte amb intenció pura, però que es presten sens dubte a imprudents i abusives interpretacions: "*No més a la retaguardia, sinó a la vanguardia del moviment social obrer!*" Jo crec que la posició dels catòlics amb relació amb el moviment social obrer no ha d'ésser ni la vanguardia, ni la retaguardia, ni el mig, ni la dreta ni l'esquerra, ni a sobre ni a sota; sinó la conservació del peu pla en el camí recte.

Digui'm, ara, senyor Torrent, quina moralitat

és la que s'ensenya amb un parlar així? En quin replà de l'ànima so-moguda, excitada, amb les passions en revolta, pot posar-se l'esperit justicier i equitatiu del seny cristià? Quina virtut, quina honradesa, quina educació, quina consciència podran ésser les del minyó ensinistrat per aquesta vèrbola hidrofòbica que porta el segell infernal dels autors revolucionaris que la crearen?

Aplicades a l'acció aquesta lògica i aquesta eloqüència, no poden donar ni donen altre producte que fruits de sang. El capítol més típic d'una antologia sindicalista seria un recull de textos amb les amenaces de mort, les excitacions a aplicar la pena del Talió, els crits de venjança, les apologies de la violència en el sentit més brutal del mot, els descarats avisos de coacció, les desvergonyides invitacions a la sindicació forçada, i altres escrits on la ràbia sindical puja a major cinisme encara. I es tracta d'escrits no pas clandestins i anònims, sinó publicats i amb lletra d'impremta eixits en periòdics que es venen per tots els carrers de Barcelona. I que una antologia, i si és necessari un catàleg, pugui fer-se no sols amb extractes de la premsa anarquista, sinó a base dels portaveus de Sindicats dirigits per sociòlegs catòlics, de setmanaris redactats per sociòlegs catòlics!

Vostè dubta, senyor Torrent, de que en periòdics emparats sota la capa de la sociologia cristiana s'hagin proferit amenaces de mort i excitacions a l'atemptat, a la venjança i a la pena del Talió? Vegi, doncs, si sap llegir:

"En la casa G. [uns coneguts tallers metalúrgics] continúan haciendo el tonto... Por hay reciban el segundo aviso [reticència i subratllat són de l'original]. Al tercero, ¡al corral! o al S. O...." (senyor Torrent, a Barcelona, les lletres S. O. designen el Sud-Oest, nom oficial del Cementiri Nou). "En la imprenta de [aquí el nom d'un diari barceloní] los compañeros de los talleres, coaccionados por los sofismas de un tal X. dejaron de cumplir su deber de asociados, no cotizando durante unas seis semanas. Visitados por el compañero presidente de su profesión cumplieron y siguen cumpliendo con su deber... pero el tal X. sentando plaza de *chulito* continúa haciendo de diablo cojuelo.... ¿Es que quizá pretende hacerse popular como un despampanante aviador, viajando al Polo Norte o al S. O.? ¡Si tanto se empeña!..." (Núm. 58, 6 març 1922. Art. *¡A la picota! Crónica negra*). "Yo no excito a nadie, lo único que digo es que otra vez en que estos chulos vayan a provocar a nuestros compañeros en un asunto que la ley les consiente, si es que sacan una pistola que no sean ellos los primeros en tirar." (Núm. 49, 4 març 1922). En aquest

número, el Dr. Blai Gofí, a primera plana parla d'*El enigma de la Anarquía y la doctrina clarísima del Doctor de Aquino sobre la Ley*, treient, com sempre fa aquell reverend catedràtic de Seminari, de St. Tomàs, de l'Evangeli, i encícliques de Lleó XIII arguments en favor del Sindicat Lliure. No hem vist mai que hagués ensenyat quina és la veritable doctrina de l'Angèlic Doctor i de l'Església Catòlica sobre la legítima defensa; això que moltíssima falta fa als seus lectors saber quines són les condicions exigides per la moral en els casos en que la defensa personal armada pot ésser lícita. Perquè si sabessin els límits i condicions que la moral posa al dret de defensa per a que sigui legítim el seu ús no veuríem escrit al número 97 (3 febrer 1923) un article subtitulat "*Un chulo panza arriba*" on es llegeix "De hoy en adelante atizaremos cada vez que nos vengan a chulear, sin tener en cuenta las consecuencias. Estamos ya saturados y cansados. Nos han dado el ejemplo los obreros independientes del Metropolitano. Fueron tres chulos podridos a coaccionarles.... Les hicieron figuras y posturas y marcaron de pistola; pero parece que los obreros madrugaron y antes que los pinchos del Unico cogieran carne, TUMBARON UNO PANZA ARRIBA [en lletres grosses a l'original]. Ojo, obreros, comenzais a ponerlos en el buen camino! De esa manera ya no hay peligro de que vuelvan a esquilvar vuestra lana como antes. ¡Arriba, coraje!"

I de l'abús i la falsificació del dret de defensa, es passa insensiblement a la venjança, al talió, i a la coacció pura. "Dejan el ataúd sobre la tierra [es tracta de l'enterrament del sindicalista lliure Pere Salvat, víctima d'un atemptat], todos desfilan frente al cadáver. ¿Qué mascullan algunos entre dientes? ¡Seréis unos cobardes y unos viles si no lo cumplís tal como lo habéis prometido!... El compañero Ramón Sales reza unas imprecaciones terribles, con voz de treno y de trueno. No sabemos qué dice. Le cogemos el último grito: —Todos hemos de vengarlo. —Y un rugido general da un sí terrible." (Núm. 38, 17 des. 1921). "*Un acto de duelo y una afirmación de venganza*", títol de la descripció de l'enterrament d'un altre sindicalista lliure assassinat, Amadeu Campi. Del text són aquests trossos: "Ha muerto por todos nosotros y todos ya sabemos lo que esto significa, cuál es nuestro deber y lo que debemos hacer para vengarlo". "Ya que lo quieren, sea. Al crimen responderemos con la mayor violencia. Nuestra revancha será terrible" (Número 101, 3 març 1923). "Dondequiera que asome vuestra garra [als del Sindicat Unic] nos defendemos con bravura y con nobleza. Quien no ama otra ley que la fuerza, respóndasele con la misma

ley. Ojo por ojo, diente por diente..." (Num. 86, 18 nov. 1922). "Sépanlo de una vez los del Unico... Os exigiremos duras cuentas de nuestros compañeros sacrificados, nos cobraremos ciento por uno. La revancha será terrible y digna de vosotros. Odiamos el crimen, nos repugna, pero en un caso de legítima defensa [altra vegada la fatal confusió] responderemos, como hemos respondido siempre. Ojo por ojo, diente por diente. En adelante la ley de Talió será nuestra ley". (Número 101, 3 març 1922, article de fons).

Fins aquí tot això té un sentit, reproable, inadmissible, però defensiu. Ara veurà, senyor Torrent, com les pistoles *sociològiques* que s'han començat a portar per a la *defensa*, i després per a la *talió* i la *venjança*, s'acaba fent-les servir per a l'agressió, l'ofensiva, la *coacció*, l'escomesa brutal i descarada. Vegi, sinó, alguns textos autèntics. El primer és de la *Crónica Negra* del número 59 (13 maig 1922): "Las niñas "bien", digo los niños "mal", de "Le Printemps" hace unos días andan haciendo el "chic" de una manera tonta.... Son de los que dicen que "esperan se les vaya pistola en mano"... ¡Bah, no vale la pena! Dos cachetes y "abur". Pero ¿para qué, tontos? ¡Es eso para esconderse al ver la sombra de algún demasiado cortés compañero?... ¡Bueno! ¡Allá ellos! ¡Pero que no lloren!" Els punts suspensius són a l'original. L'amenaça de mort als dependents d'una botiga perquè no es volen sindicat, no pot ésser més transparent. I pensar que *al mateix número*, es fa un elogi del reverend Blai Goñi, doctor EN DRET i catedràtic DE SOCIOLOGIA, col·laborador del *Domani Sociale*, orgue dels sindicats catòlics d'Itàlia, i d'*Unión Obrera*, orgue dels Sindicats Lliures de Catalunya i Nord d'Espanya, dels quals sindicats el doctor Goñi és "apòstol" segons l'articulista escriu! Senyor Torrent, una de dues: o s'ha de revisar la sociologia dita cristiana, o s'ha de revisar la cristiana moral i declarar-la prescrita.

Altres exemples d'agressivitat per a forçar la sindicació dels dependents en el "servei obliga-

tori" del Sindicat Lliure és el violent article signat Luis A. Romero, amb el significatiu títol "*La voz de los machos*", al núm. 78 (23 sept. 1922). L'últim paràgraf comença amb les següents paraules: "Y cuando les llegue el turno de entrar en nuestras filas *de grado* O POR FUERZA...." I al número 79 (30 sept. 1922), en companyia d'un article del mateix esmentat *professor de sociologia cristiana*, en va un altre que té per subtítol: "*Deuda de sangre y cuestión de honor con la casa O.*" [del ram del vidre.] Aquest retol melodramàtic faria riure sinó es tractés d'un altre cas d'espaventosa salvatgeria dels que omplen la història social de Barcelona ja fa set anys. "Con los obreros de la casa O. tenemos contraída una deuda de sangre...", diu més avall. "Sí, hemos de advertir que todo aquel que contrae una deuda con nosotros, tarde o temprano hace su liquidación; la paga. *Lo que sí impediremos*, [subratllat jo] aún a trueque de dejarnos la existencia hecha jirones en las puertas de la fábrica de O., *es que trabaje un solo obrero que pertenezca a un Sindicato* clandestino de "vivos". Es lo menos que podemos hacer". I com que els del Sindicat contrari, tampoc "en poden fer menys" i també usen el mateix llenguatge d'amenaça, venjances, Talió, repressàlies i honor sindical, aquí té vostè, senyor Torrent, el secret del terrorisme barceloní, *misteriós* sols pels que no llegeixen, car és ben bé "el secret de l'Ametller", públic i en lletres de motllo. I aquestes lletres de motllo, que ragen sang, part són d'anarquistes i part de... *deixebles de la sociologia cristiana!*

Per tercera vegada li faré recordar, senyor Torrent, que l'enfilall d'aquests textos no és un *inventari*, sinó un *mostruari*. Vull dir, que *per centenars* n'hi podria ensenyar d'anàlegs. D'anàlegs i de pitjors, perquè no són pas les notes més agudes les que aquí he reproduït. N'hi ha de més ferotges encara, n'hi ha de més brutal follia. Espero, senyor Torrent, que no m'obligarà a citar-les. Espero que hauré aconseguit convence'l de la justa causa que jo tenia per a desqualificar—terme que vostè empra—l'organització sindical de que hem parlat, no pas per motius anecdòtics, per fet isolats esporàdics, sinó en bloc i totalitat, pel *conjunt* del seu llenguatge, idees, sentiments i procediments. I com que aquesta organització, és la branca no confessional del sindicalisme catòlic de Catalunya i Nord d'Espanya, s'aplica la conclusió a tota la branca així com als sociòlegs que dient-se cristians i catòlics i àdhuc vestint algun d'ells hàbit eclesiàstic, inspiren i encoratgen un llenguatge i uns procediments, que són l'antítesi de la moral cris-

LLIBRE NOU

ANGOIXES SOCIALS

PER R. RUCABADO

Un volum de 200 pàgines :: Preu: pessetes 3'50

Pot demanar-se a aquesta Administració o bé a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8, Barcelona.

tiana, sembrant en el poble, en els humils, en els obrers, no pas "la Llum i la Veritat de Crist" sinó la Tenebra i la Mentida del Diable (2).

R. RUCABADO

(Acabarà)

(1) Totes les referències són de *Unión Obrera*.

(2) El senyor Lagua Lliteras, que va començar fent l'elogi de la sindicació cristiana invocant «l'esperit de Crist, Llum i Veritat del món», ara, en un recentíssim llibre per ell publi-

cat, «Polémica entre un noble fralle de alma y hábitos blancos y un recto insurgente de corazón e ideales rojos», etc., Barcelona, 1923, acaba confonent el comunisme amb la pau-pertat evangélica dels primitius cristians (error refutat cent vegades per fals i per absurde) i, ço que és ben pitjor, *identificant l'anarquia i la santedat!* «Y la anarquía no puede empavorecer a nadie: es, en otro nombre más antiguo y más bello. SANTIDAD Y AMOR DE SANTIDAD.» Vet'aquí que els pistolers atracadors executats fa pocs dies a Terrassa que han mort impenitents cridant «Visca l'anarquia!», segons la teoria del senyor Lagua Lliteras, podrà dir-se que han mort com uns sants!!

L'ENSENYAMENT OFICIAL

Fets poc falaguers del règim caigut

Del Ministeri de Instrucció Pública en diuen, alguns, el Ministeri de Destrucció Pública.

Entre llibres de text i textos vius, s'han atrofiat i corromput durant molts anys els cervells de la major part de la joventut estudiantil d'Espanya.

Això per una banda. Per altra, cal tenir en compte les corrupteles de la burocràcia de dit Ministeri, els mals exemples del personal docent, el favoritisme de l'alt personal, començant pels ministres.

En el M. I. P. hi covaven (i encara hi coven!) tots els sectaris més conscients i més funestos d'Espanya, tots els mestres més adotzenats, totes les desferres de les carreres acabades de qual-sevol manera, de les vocacions malmeses...

Els Concursos, les Oposicions, les Inspeccions, els Nomenaments... val més no parlar-ne.

* * *

Com a exemple, esmentarem un cas típic d'unes oposicions, els principals personatges de les quals ja han donat a Déu compte de la seva vida.

Es tractava de la càtedra de llengües d'una Universitat famosa. Un gran amic i consultor asidu d'En Menéndez i Pelayo, que dominava més de catorze idiomes — entre ells l'hebreu, el sànscrit, el caldeu, etc., — es presentà com opositant, i no cal dir la por que va apoderar-se dels seus companys d'oposició, i fins del Tribunal mateix, els membres del qual es veieren en el cas de manifestar humilment al sapientíssim però modest sacerdot (d'un fervorós sacerdot es tractava), que el pendrien per mestre amb molt de gust i que seria per ell la càtedra. I ara vé el bó del cas. Pocs dies abans de començar les oposicions, varen fer-li saber que de la càtedra de Llengües que s'anava a disputar, n'oferien vuit mil duros, però que per tractar-se d'ell i tenint

en compte els seus mèrits extraordinaris, la donarien per quatre mil.

* * *

Qui va posar en evidència, com sol dir-se, al vell règim ara caigut en ço que es refereix a l'ensenyament oficial, és un home que acaba de morir gloriosament i el primer dels pedagogs d'Espanya: Andreu Manjón.

I el diari que ha publicat les manifestacions de Manjón respecte a aquest ensenyament, és un diari portaveu del règim caigut: *La Vanguardia*.

Cal agrair a En Pere Garriga i Puig l'haver donat a llum en dit periòdic aquestes declaracions del difunt eminentíssim pedagog. Ens concretarem a extractar les més punyentes:

Manjón diu que en setanta anys de fer oficis de mestre, conegué i tractà molts mestres, alguns bons, altres mitjans i dolents; però no en recorda ni un que fos mestre cabal, íntegre.

El mestre fa l'escola, però com molts mestres són temporers o interins i no donen classe sinó uns cent o cent vint-i-cinc dies l'any, fan de la ensenyança la carrera dels desvagats.

Els establiments d'ensenyança en els quals no hi ha unitat religiosa, moral, social i pedagògica i es prescindeix de la vigilància i la disciplina, no fan res de profit i solament serveixen per a noviciat de perturbació i dissipació, i d'indisciplina individual i social.

De fet existeix en la legislació escolar i en els homes polítics diletants de la pedagogia, el socialisme més transcendental, odiós i infecund, que és el que s'exerceix sobre les intel·ligències per mitjà d'un organisme centralitzador, burocràtic, semblant en moltes coses al comunisme dels Soviets russos.

I aquesta gravíssima tesi la demostra el doctor Manjón en una sèrie de fets i arguments aclaparadors, definitius.

Però això mereix capítol apart.

COLL DE LES SABINES

Esguardant el món

SUISSA

L'article deu del Pacte de la Societat de Nacions

L'Assemblea de la Societat de Nacions ha représ la discussió suscitada sobre la interpretació que s'ha de donar a l'article 10 del Pacte de la Societat de Nacions.

Els representants de Pèrsia i Panamà exposaren els motius pels quals no poden acceptar cap esmena ni clàusula interpretativa de l'esmentat Pacte.

El senyor Barthelemy, francès, recordà que França hauria preferit que no s'introduís cap esmena ni interpretació; però en acceptar avui la clàusula interpretativa, ho fa únicament perquè no oblida l'eficax ajut que el Canadà prestà a França, i les simpaties que aquesta Societat sent per aquesta nació.

Acabà dient que l'article queda essent l'expressió d'un principi del Dret internacional, i que s'imposarà cada vegada més en la consciència de la Humanitat.

BULGARIA

La revolta comunista de Bulgària

A la regió de Ferdinandovo subsisteix encara l'últim focus comunista.

Les operacions de repressió als comunistes agraris es desenrotllen normalment en la dita regió.

Alguns caps de bàndols comunistes s'han suïcidat i altres han estat assassinats per llurs partidaris.

Els fusells dels revolucionaris són de model rus.

ALEMANYA

Els dipòsits d'armes dels comunistes

L'ambaixada del Govern rus dels soviets a Berlín desment que el seu Govern hagués pres part en la creació dels dipòsits clandestins de municions descoberts fa poc.

INDIA

Inundacions a l'Índia

S'han produït algunes inundacions que han arrossegat alguns viaductes i han causat grans destroces en la línia fèrria entre Oude i Rohilkhund. Es considera que el tràfec quedarà interromput per dos mesos.

ROMANIA

L'exportació de gra a Romania

Amb l'objecte d'intensificar l'exportació de cereals ha decidit no exigir d'avui en avant les demandes d'autorització que fins ara es precisava obtenir.

Unicament es mantindran en tot el seu vigor les taxes d'exportació.

Al mateix temps es proposa procedir a la restauració dels ports, a la compra de màquines de ferrocarril i a la reparació de vagonos.

Polònia a la Societat de Nacions

Als cirkols polítics es dona per segur el triomf del candidat polac en la pròxima votació per a membre del Consell de la Societat de Nacions.

Es considera que Polònia és la més indicada per a representar a la Societat a l'Europa central i oriental, tant per la seva força numèrica i situació geogràfica, com pel caràcter pacificador de la seva política, de les seves relacions amb la Petita Entente i amb els països bàltics.

FRANÇA

Conferència del bisbe de Marsella

Durant una conferència donada davant la clerecia d'aquesta ciutat pel bisbe de Marsella, monsenyor Champavrier, el prelat ha anunciat la creació d'un sindicat eclesiàstic, semblant al que funciona ja a Lió, i que compta ja amb l'aprovació de Piu XI.

POLONIA

Catàstrofe a les mines de Sosnovice

A la mina Reden, de Sosnovice, es registrà una violentíssima explosió de grisú.

Fins ara s'han extret 50 cadàvers d'entre les runes.

ANGLATERRA

Catàstrofe minera a Escòcia

A conseqüència d'haver-se inundat les galeries d'una mina de carbó a les immediacions de Falkire (Escòcia) sembla que han quedat sepultats uns seixanta minaires.

SERVIA

L'atemptat contra Patritx

El processat Raich, que el 27 del passat mes de juny atemptà contra la vida del ministre Patritx, ha estat condemnat a vint anys de treballs forçats.

El sanejament de la premsa

— Un home ara pot passar davant d'un quiosc sense tapar-se el nas.

Encara la rabassa morta

A J. M.^a B.

Sento, bon amic, que el meu article anterior hagi ferit la vostra susceptibilitat de propietari de rabassa, i de soci devot del venerable Institut de Sant Isidre. No soc enemic de la rabassa morta. Però afegiré que si tingués terres per plantar no les donaria així. I m'explicaré. Hi trobo en aquest contracte, per sobre les aventatges que vos remarqueu i que jo no vull negar, una durada massa llarga de vigència de condicions, que ateses les oscil·lacions del preu del vi en el mercat forçosament, si a temporades el rabasser pot guanyar-se molt bé la vida i deixar-vos en pau, en altres pot perdre-hi i inquietar-vos amb reclamacions de tota mena. Evidentment que sense denunciar el contracte per part de l'amo o rabasser hi cap la modificació de les condicions. Però això és embrollar la qüestió molt sovint. L'amo no està o no ha d'estar massa propici mai a fer modificacions en els pactes. Perquè vos ja sabeu que en anys d'abundor i que el vi val diners, el rabasser tampoc val prestar-se mai a introduir condicions beneficioses per l'amo, perquè pensa que si ell es guanya bé la vida, l'amo no se li guanya menys. I això no és del tot mal enraonat.

Si posseïu terra per donar, primer que tot estudiaria ben bé de no plantar ni deixar plantar aquells paratges que per la terra dolenta, per haver-se de conrear sempre a braços, per dificultat dels ports i per altres raons, la producció de vi ha de sortir necessàriament cara.

Em sembla que em sortiria més a compte plantar-hi pins. Molts descontentaments són del rabasser de les terres altes, que per poc que paguin a l'amo, les parts seves els hi surten anti-econòmiques. Aquests són els primers que han sigut contagiats de les propagandes socialistes, i els que han enverinat els altres. I el que eren cassos isolats, s'ha convertit en un general problema.

La terra que considerés bona productora de vi, la voldria plantar jo mateix i després, si per cas, la donaria a parts per anys indefinits, però

fent denunciabla el contracte per a ambdúes parts, un any per a l'altre. Això faria més fàcil el modificar algun pacte o condició, si ho imposessin les circumstàncies, sense crear seriosos conflictes. El parcer així també se sentiria interessat en la mà imparable producció, perquè el seu treball sempre reeixiria rescablat amb proporció.

També es podria fer plantar la vinya pel mateix parcer segons condicions. Així els treballs i el capital esmerçat podria el plantador cobrar-se'ls amb tots els fruits durant els anys que consideressin la producció d'ells suficient.

Al pla de Reus, aquesta forma de tractes s'hi troba bastant, només que quan la vinya esdevé completament de l'amo, l'arrenda al mateix plantador en comptes de tractar-li a parts. El període d'amortització dels treballs de plantació d'una vinya així acostuma oscil·lar entre vuit i deu anys. N'hi han que des del primer any de producció de la vinya, el plantador ja paga un petit cànon d'arrendament al propietari, com un signe o tribut de reconeixença de senyoria.

Socialment o moralment, no crec que aquesta forma d'aparceria sigui ni millor ni pitjor que la forma a rabassa morta que ha portat tot l'enrenou actual. Per què tots els febles llaços que encara avui lliguen o volen solidaritzar amos i rabassers en una comuna empresa com són l'aportació d'una part d'adobs, poden aplicar-se igualment a l'aparceria. Dic febles llaços com deuen haver notat, perquè no sé fins a quin punt pot exercir una influència moral o social el fet que el propietari pagui simplement una part de sulfat o de sofre o d'adob, remetent-la de ciutat estant.

Rebaixa així l'aparceria la condició social del pagès, revertint-lo a la situació de trist jornaler? Massa retòrica s'ha predicat i s'ha escrit sobre l'eficàcia moral i social de la rabassa, aixecant al pagès bracer a la categoria de propietari amb iniciativa i independència de manar i disposar. Això pot ésser realment cert, quan per dintre els formularis escrits del contracte hi ha la *unitat moral* que agermana amo i rabasser. En fallant aquesta, tot és inútil. Res ho prova més elo-

qüentment que els actuals i tots els passats conflictes que ha suscitat la rabassa. El fet d'ésser o de poder sentir-se propietari el nostre rabasser no ha impedit que alhora es senti socialista, sindicalista o senzillament revolucionari.

I és que el mal és més pregon, molt més del que no apar al primer cop d'ull. Abans que el rabasser ha fet la primera reclamació o reivindicació al seu amo, gairebé sempre s'ha obrat una revolució en el seu esperit, espontaniament o violenta. El mite revolucionari de que l'amo roba el treballador s'ha posseït de l'esperit dels nostres rabassers. I això no ho remeia la promulgació de cap llei ni cap dret nou. La primera consigna que es dona a una associació de rabassers al constituir-se, es de no admetre cap propietari, perquè els interessos dels uns i dels altres es

repugnen. Aquest principi considereu si fa gens de torna amb el concepte intrínsec del contracte de rabassa, que va per solidaritzar els interessos d'amo i rabasser, com parells que són i subjectes als mateixos riscos i a les iguals aventatges. I arborada com senyera de lluita, aquesta consigna, la guerra fratricida ja és declarada.

No negaré que amb el contracte d'aperceria semblant a com l'he formulat, evités aquests conflictes, la guerra fratricida. Si s'hagués trencat l'unitat moral entre el propietari i el parcer, si hagués esclatat la revolució en l'ànima d'aquest, la guerra fóra també inevitable a la curta o a la llarga. L'evitar l'esclat d'aquests conflictes morals heu's ací el problema. El tractar-lo mereix capítol apart.

ANGEL GRAU

La blasfèmia en alta mar

La nau solcava lleugerament el mar. Damunt del cel, blau com una turquesa, la fumera contrastava vivament. Un sol de foc i una cançó d'onades. De sobte esclata la tempesta. Grans núvols, foscos i amuntegats enfonsaven l'horitzó. El vent bufava, una banderola fugí del pal, el fum ja es confonia amb la boira baixa i tots sentírem una gran temor a dintre els cors. Els qui haveu viscut hores semblants sabeu que en aquest instant tota la tripulació roman a la coberta. Arribà, el capità. Me'l guaitava amb esperança i amb curiositat. I abans de manar cap cosa, el capità llençà una blasfèmia.

Una blasfèmia en alta mar i en jorn de tempesta! Haveu vist mai folia com aqueixa? El llamp pot migpartir el vaixell, el torb pot submergir-nos, la ira divina ens anorrea, i ara, capità, renegueu? Què en sabeu vós dels misteris de la mort? Potser no passaran dues hores i ens trobarem davant del Jutge del qual suara renegàveu.

Però no ens esverem del renec del capità. Tota vida humana és un viatge per la mar. El món és un oceà. Deixem enrera, com illes que esguarda el mariner per breus instants, les nostres il·lusions i les nostres amors. Anem vers un port

llunyà; no sabem si hem d'arribar-hi. Potser ignorem si existeix o si és un somni daurat. I mentres tant, la tempesta espeterneja i qualsevol cosa pot tallar aquest fil tan prim de la vida, i podem trobar-nos amb l'inconegut.

Qui jurarà que no hi ha res més després d'aquest món? Qui no trobarà foll el capità renegaire? Ai, amics, anem amb compte, que si nosaltres reneguem som tan folls com ell. Que tota vida humana és una nau en mig de la tempesta i cada home és el capità del seu propi vaixell.

J. BARCELONÍ

JOVENTUT SOCIAL

La Secció de Propaganda i Acció d'aquesta Joventut, està aplegant propagandistes especialitzats en les diverses matèries socials, comptant ja amb gran nombre d'inscrits. Els Reverends Rectors, Associacions Catòliques i Centres Culturals, que vulguin organitzar conferències, mitings, i tota mena d'actes públics de propaganda, poden adreçar-se a la dita Secció, especificant el caràcter dels actes que s'han de celebrar. assumptes que haurien de tractar-se, els oradors que són necessaris, etc., etc.

Oficines: Baix de St. Pere, 1, 3, 5 (Casal d'Acció Popular)

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

Camí d'Apòstol, J. Millot, *Pvre.*, traducció de J. Gros, *Pvre.* Dites del Benaurat Fra Gil, traduïdes al català per Fra N. M.ª de Barcelona, O. M. C.; *Narracions Bíbliques*, Pere Ginebra, *Prev.*; *Manual de la Filla de Maria*; *El zel de les ànimes*, P. Ramon Ribera, *Missioner Fill de l'I. Cor de Maria*.---*Foment de Pietat Catalana*.

Heu's aquí un llibre excel·lent que desvetllarà vocacions eclesiàstiques als infants que el llegeixin. L'obreta *Je serai Prêtre*, de monsenyor Millot, Vicari general de Versalles, transplantada pulcrement al català amb el nom suggerit de *Camí d'Apòstol*, per l'il·lustrat publicista mossèn Gras, està cridada, sens dubte, a obtenir un gran èxit en totes les Catequesis. Avui que desgraciadament són pocs els que senten vocació eclesiàstica, especialment en les grans ciutats que els homes viuen en una gran nerviositat, calen aquesta mena d'obres que desvetllen aquells sentiments recòndits que de vegades dormen en el fons de la nostra ànima. Creiem que en tots els nuclis de joventut hauria de divulgar-se aquesta petita obra admirablement pensada i estructurada. La darrera part conté una sèrie d'articles molt interessants sobre la vida sacerdotal. Les il·lustracions que fan més atractiva l'obreta, són d'En Prat Ubach.

Les dites del Benaurat Fra Gil, són tan subtils i a l'hora tan pregones que es fan altament interessants. S'endevina l'home contemplatiu i l'home d'oració que porta dintre seu un ànima tota refulgent. Fra Gil fou un dels primers seguidors de Sant Francesc. És natural que un home que tenia l'esperit tan dolç i tan ple de suavitat seguis les petjades del *Poverello*. Un hom s'imagina Fra Gil en mig de les gentades que visitaven els santuaris, predicant la reforma dels costums i entre els homes humils del camp als quals ajudava en les seves tasques. Fra Gil no alligona pas el poble cellajunt sinó amb un somris a flor de llavi. A dintre hi portava la frescor dels prats i la llum serena de les altures.

Són clares i pregones les seves dites sobre la castedat i sobre la lluita amb les temptacions.

Freqüentment em sento oprimat d'una temptació pèssima, li digué algú, i he pregat moltes vegades a Déu que l'allunyi de mi, i no la foragita. I el benaurat Fra Gil el consolà dient: "Quan un rei proporciona als seus soldats abundant armament, prova que desitja que lluitin esforçadament". Heu's aquí una resposta ben gentil i gràvida de seny.

Recomanem aquesta obreta especialment a la joventut, car conté consells admirables per a seguir el camí dretrurer.

Les dites del benaurat Fra Gil han estat bellament traduïdes al català per Fra N. M.ª de Barcelona, O. M. C.

Les narracions bíbliques són sempre llegides amb interès, especialment quan el narrador és un escriptor tan culte i erudit com el Dr. Ginebra. Comença fent una mestriosa descripció de l'esclavitud dels israelites sota el regnat de Ramsès II, i de la seva deslliurança. L'opuscle és dividit en tres capítols: La Pasqua perpètua, El pas del mar Roig i errant en el desert. Tots els fets són narrats amb claretat i amb llenguatge correcte i sobri. El Dr. Pere Ginebra, que és llicenciat en Sagrada Escriptura, revela en aquesta petita obra la seva erudició i els seus grans coneixements sobre els fets bíblics dels quals és fidel narrador. La seva prosa és cantelluda i roenta. Sap donar plasticitat i relleu als fets que descriu i un gran interès a les narracions bíbliques que són plenes de misteri i d'encís.

Les fórmules del manual de la Filla de Maria són extretes del Devocionari Parroquial, aprovat per tots els Prelats de Catalunya. Va precedit dels Estatuts Generals de les Congregacions de Filles de Maria. Aquest manual serveix per a totes les Congregacions, car malgrat les seves modalitats, totes persegueixen el mateix fi. Segurament serà ben acollit per les nombroses filles de Maria d'arreu de Catalunya.

El P. Ramon Rivera, missioner Fill de l'I. Cor de Maria, ha escrit un llibret molt interessant amb el títol "El zel de les ànimes", dedicat a fomentar en tota classe de persones piadoses el zel de la salvació de les ànimes.

Avui que hi ha tan egoisme, cal llegir aquesta obreta escrita planerament, per tal que les ànimes piadoses s'adonin que tenen el deure de procurar la salvació del seu germà.

CIVERA

D'ací i d'allà

En els centres oficials plouen les denúncies contra entitats i contra determinades persones.

Si la majoria d'aquestes denúncies obeïssin a un desig de regeneració serien dignes de lloa, però com que moltes d'elles no signifiquen altra cosa que el desig de treure enfora la bilis que porten amagatzemada a dintre, fan una gran repugnància.

El món és ple de sepultures blanques.

Els autors de la mort d'En Dato han llançat damunt dels catalanistes greus acusacions.

Els seus advocats defensors no podran tenir talent, però tenen una gran habilitat.

Una vegada vàrem sentir parlar en un míting sindicalista a un dels ahudits advocats i no ens sabíem avenir que al món hi haguessin homes de tanta audàcia. Va dir una blasfèmia tan gran contra Déu, que les poques persones de sentit comú que hi havien a la sala varen esborronar-se.

Un home així, digui el que vulgui, no mereix crèdit. El que s'atreveix a ofendre públicament a Déu o és un boig o és un brètol.

Els sindicalistes revolucionaris són molt valents, però quan no tenen pistoles que els guardin l'espatlla, fugen per no pendre mal.

Ningú sap on és En Pestaña.

Segurament quan tornin a governar aquells senyors que tractaven amb tanta complacència els revolucionaris, tornarà a apareixer a l'escena sindicalista.

El que serà més difícil és que trobi espectadors que l'aplaudeixin.

La majoria quan el vegin actuar de galant jove es faran tornar el ral, perquè no voldran més comèdia.

En Marcelí Domingo diuen que se'n va a Portugal per assumptes professionals.

Què hi deu anar a fer aquest homenet a Portugal?

Es que els portuguesos no han vist mai pigmeus?

Abans les senyores quan obrien un diari el primer que feien era llegir les notes de societat, per tal de saber si la marquesa o comtessa B havien

assistit al ball aristocràtic amb vestit groc o vermell.

Ara l'únic que llegeixen són les notes locals, per a veure si s'abaixen les subsistències.

Es el tema del dia. No té importància la suspensió dels Ajuntaments ni la clausura de les entitats. La gent el que vol és que fruitin els plàtans dels carrers de la ciutat i que a la cascada del parc s'hi puguin pescar llagostes...

Un escriptor aconsella als vells polítics que es retirin a casa llur o bé se'n vagin a passeig ben lluny...

Nosaltres els invitariem a fer examen de consciència i a liquidar cristianament amb el país que tan malament han regit.

Això sens perjudici que la justícia esbrinés si hi ha culpabilitat personal en les seves actuacions polítiques perquè en cas afirmatiu, se'ls apliqués el merescut correctiu.

Amb motiu de les ordres donades perquè els empleats assisteixin puntualment a l'oficina, han ocorregut nombroses situacions tràgiques i còmiques a l'hora. Els empleats que desempenyen dos i tres i fins quatre i vint càrrecs (sense servir-ne cap, fins ara, naturalment), s'han trobat, com aquell ruc de la falla, entre dos pinsos, sense saber a quin clavar les dents... Oh moments anginosos aquells en que tenien de triar l'oficina definitiva i abandonar per sempre més els sobresous amb que, fins ara, nodrien als seus esplèndidament o satisfien els seus vicis inconfessables.

Un dels diaris més seriosos de Madrid acusa concretament a l'ex-ministre fugitiu, senyor Alba, en un article signat per una prestigiosa personalitat, de destorbar la construcció de línies aèrees per tal d'afavorir les empreses franceses que aspiren a lligar Espanya sota una xarxa de ferro que no la deixi respirar.

Llàstima que el senyor Alba no pugui dir-nos si això és o no veritat.

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

Noticiari

ESPANYA

—A l'estatge de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, Ciutat, 5, primer, s'inauguraren les següents classes nocturnes: Francès, Anglès, Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Correspondència Comercial, Geografia Comercial i altres matèries.

La mateixa entitat assabenta als interessats que el Jurat qualificador ha declarat desert el Concurs per a adoptar una capçalera amb destí al Butlletí de la Unió. Aviat seran publicades unes noves bases per al nou concurs que s'obrirà.

—El Butlletí Oficial ha publicat una circular del governador donant vuit dies de temps, a partir del dia de la publicació, perquè les entitats obreres compleixin els preceptes establerts en el reial decret del 10 de març ordenant el compliment de la llei d'associacions sobre els cabals socials.

Passat aquest termini seran clausurades les entitats que no ho hagin complert. També disposa la circular que en el successiu les entitats obreres donaran compte, al Govern civil, cada quinze dies, amb còpia autoritzada, dels ingressos i les inversions de cabals que hagin realitzat.

—S'ha publicat el Programa i Reglament del Congrés d'Avicultura i de la Exposició Universal d'Avicultura i Indústries anexas i derivades, que tindrà lloc a la nostra ciutat el mes de maig del vinent any de 1924.

—El servei de la Mancomunitat dedicat al bestiar està desplegant forta activitat en diversos punts de Catalunya amb gran satisfacció de la pagesia, la major part de la qual està interessada en aquest ram importantíssim de la riquesa agrícola.

—Del dia 1 fins al 13 inclosos d'aquest mes d'octubre, serà oberta a l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, la matrícula pels dos graus d'Enginyer i Tècnic Agrícola que s'hi cursen. Per al dia 13 del mateix octubre, estan convocats els exàmens d'ingrés per als alumnes que, sense tenir aprovades, en altres centres docents, les matèries necessàries per a l'admissió, vulguin entrar a l'Escola.

—Una petita alarma ocorreguda a un cine de Màlaga ocasionà 28 ferits més o menys greus per masegaments i trepitjades en voler sortir precipitadament del local. Les víctimes no cal pas dir-ho, foren nois i dones.

—Aprovat per la Mancomunitat el Reglament de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals, la novella entitat social va desenrotllant-

se normalment i amb empena. Aquesta exemplar associació mutualista, comprèn l'assegurança de malalties, invalidesa i defunció, conjuntament.

—A Sevilla han sigut castigats dos propietaris per apujar els lloguers burlant la llei.

—El viatge del Cardenal Benlloch a les repúbliques americanes del Sud, bé pot qualificar-se de triomfal. Vulgui Déu que també ho siguin els seus efectes.

—La Direcció d'Aduanes ha publicat, amb gran retràs, les dades del Comerç exterior d'Espanya, segons les quals al primer trimestre d'aquest any augmentà el dèficit de la balança mercantil en més de 400 milions de pessetes.

Cal que ho tinguin en compte els nous governants.

—La campanya contra l'immoralitat, a València, és tan forta, que la gent dolenta no tindrà altres tornes que fer bondat de la bona o fugir.

A tot arreu fos així!

—S'ha concedit el descans setmanal a tots els obrers de l'Ajuntament de Madrid, que fins ara no el tenien.

ESTRANGER

—En Mussolini les emprèn ara contra l'alcoholisme. No permet que hi hagi més que un establiment de begudes per cada mil ànimes. Les portes s'obren després de les deu del matí els dies feiners i després de les onze els de festa, tancant-se a les onze de la nit de maig a octubre i a les deu els restants mesos de l'any. Altres disposicions fermen curt als amos d'aquesta classe de comerços.

—El pròxim dia 22 s'obrirà a París el Congrés Internacional de la Propietat, sota la presidència honorària d'un antic i furibund socialista, M. Millerand, president de la República francesa. Són ja prop de vint les nacions oficialment adherides al Congrés, Espanya entre elles. Els temes són de palpitant actualitat. La crisi dels lloguers és un dels més interessants.

—Continúa la davallada del socialisme a Itàlia. De 1.700.000 membres que integraven la Confederació General del Treball l'any 1920, sols en resten ara uns 70.000.

—El govern austriac segueix podant despiadadament l'arbre frondós de la burocràcia que allí, com aquí, xuclava bona part del pressupost nacional.

—Els Sindicats obrers reunits al Santuari de Loyola acordaren la unió de tots els Sindicats catòlics d'Espanya sota el lema de Sant Ignaci (a la major glòria de Déu) i combatre cada dia amb més daler el socialisme.

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immor al de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrraga, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sens rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema óssi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirugia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD», perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157